

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2007-4-24
Karar Sayısı : 07-27/244-79
Karar Tarihi : 22.3.2007

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, Rıfki ÜNAL,
Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, M. Sıraç ASLAN,
Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN

B. RAPORTÖRLER : Kerem TOMUR, Fatma ÇELİK

C. ŞİKAYET EDEN : Evrensel Fuarçılık Ltd. Şti.
Ortaköy Dereboyu Cd. Gözlükçü Sk. No:4/2 Beşiktaş/İstanbul
Temsilcisi: Av. Recep AÇIKBAŞ
Rumeli Cd. No:47/603 Osmanbey Şişli/İstanbul

D. ŞİKAYET EDİLEN: CNR Ekspo Uluslararası Fuarçılık ve Ticaret A.Ş.
Atatürk Hava Limanı Karşısı Yeşilköy/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: **CNR Ekspo Uluslararası Fuarçılık ve Ticaret A.Ş. (CNR)'nin fuar alanı işletmeciliğindeki hakim durumunu, Evrensel Fuarçılık Ltd. Şti. (Evrensel Fuarçılık)'ye yönelik faaliyetleriyle, fuar organizasyonu pazarında kötüye kullandığı iddiası.**

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Şikayet dilekçesinde, başvuru sahibinin İstanbul Dünya Ticaret Merkezi (İDTM)'nden kiraladığı 9 ve 10 numaralı salonlarda 3-6 Mayıs 2007 tarihleri arasında "INDUSTRY'07 Kalıp Tasarımı, Üretimi ve Teknolojileri" adlı bir fuar düzenlemek için gerekli izinleri aldığı ve ilan ettiği; buna karşılık şikayet edilen CNR'ın daha önceden ilan ettiği fuar takviminde yer almamasına rağmen 26-29 Nisan 2007 tarihinde "Modeltech'07 Kalıp ve Kalıp Teknolojileri Fuarı" adı altında bir fuar organize ettiğinin öğrenildiği; anılan şirketin ilgili mevzuattaki izin ve ilan prosedürünü ihlal ederek şikayetçinin tertiplemediği fuarla aynı konulu bir fuarı bir hafta öncesinde düzenlemesinin nedeninin Evrensel Fuarçılık'ın faaliyetini zorlaştırmak ve rekabet etmesini önlemek olduğu; CNR'nin İDTM'ye ait olan 1-8 numaralı fuar salonlarının işletmecisi olması nedeniyle salon kiralaması konusunda üstün konumda olduğu, şikayetçiye alternatif olarak düzenlediği fuarda stand kiralalarını bir cent'e kadar indireceği hatta ücretsiz verebileceği bilgisinin edinildiği; şikayete konu şirketin Uluslararası Kalıpçılar Birliği ile anlaşarak İstanbul'da sadece kendisine destek verilmesi, diğer firmaların düzenleyeceği fuarlara destek verilmemesi şartlarını içeren bir anlaşma yaptığı; bütün bu gelişmelerin kötü niyetli ve Evrensel Fuarçılık'ın zarar etmesine yönelik olduğu; CNR'nin yukarıda özetlenen faaliyetinin 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddelerini ihlal ettiği, bu şirket hakkında gerekli takibatın yapılması ile telafisi güç zararlara uğrama riskinin varlığı nedeniyle Geçici Tedbir Kararı verilmesinin talep edildiği hususları ifade edilmiştir.

07-27/244-79

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 13.2.2007 tarih, 1091 sayı ile giren başvuru üzerine düzenlenen 16.3.2007 tarih, 2007-4-24/İİ-07-KT sayılı İlk İnceleme Raporu 19.3.2007 tarih, REK.0.08.00.00-110/87 sayılı Başkanlık önergesi ile 07-27 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili Raporda, şikayetçinin iddia ettiği, CNR'nin rakibinin fuarına çok yakın bir tarihte ihtisas fuarı düzenlemek suretiyle Evrensel Fuarcılık'ın faaliyetini zorlaştırması eyleminin mevcut düzenlemeler ve fuarcılık sektörünün nitelikleri dikkate alındığında meşru olması nedeniyle, anılan teşebbüs hakkında 4054 sayılı Kanun'un 40. maddesi birinci fıkrası gereği önaraştırma açılmasına yer olmadığı görüşüne yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

I.1.1. İlgili Ürün Pazarı

İlk inceleme konusu şikayeti Kurum'a ulaştıran Evrensel Fuarcılık 2004 yılında kurulmuş olup yurt içinde fuar organizasyonları yapmaktadır. 2007 yılında gerçekleştireceği organizasyonlar "INDUSTRY'07-Kalıp Tasarımı, Üretimi ve Teknolojileri Fuarı" ile "IHEC'07-Uluslararası Hidrojen Kongresi ve Yenilenebilir Enerjiler Fuarı"dır. Şikayet edilen teşebbüs CNR ise hem fuar alanı işletmekte hem de değişik konularda ulusal ve uluslararası fuarlar organize etmektedir. Buna karşılık her iki teşebbüs bakımından da bu dosyada incelenen fuar, kalıp ve kalıp teknolojileri konusunda düzenlenmekte olduğundan, "kalıp ve kalıp teknolojileri fuarı düzenlenmesi faaliyeti" ilgili ürün pazarını oluşturmaktadır.

I.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

İhtisas fuarlarının uzun aralıklarla düzenlenmesi, sektördeki teknolojik yenilikleri sergilemesi, katılımın ülke çapında gerçekleşmesi gibi nedenlerle ilgili coğrafi pazar "Türkiye Cumhuriyeti Sınırları" olarak belirlenmiştir.

I.2. Değerlendirme

İncelemenin konusu, nitelik itibarıyla aynı sektöre yönelik olan iki ihtisas fuarının rakip fuar organizatörü firmalar tarafından birbirine çok yakın tarihlerde düzenlenmesinden ibarettir.

I.2.1. CNR'nin Fuar Takviminin Açıklanması ile İlgili Prosedüre Uymadığı İddiasının Değerlendirilmesi

Şikayet edilen teşebbüsün kalıp fuarını düzenleyeceğini çok geç duyurması, fuar düzenlemek için izlenmesi gereken prosedüre uymamasına ilişkin hususlar Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) mevzuatında düzenlenmiş olup, TOBB'un yetki alanında bulunmaktadır. Mevzuatta, fuar düzenleyen teşebbüslerin fuar takvimlerini Ekim ayında bağlı oldukları odaya bildirecekleri; bu bilginin TOBB'a iletilerek 15 Aralık tarihinde de bir sonraki yıl fuar takviminin açıklanacağı hükme bağlanmış bulunmaktadır. Bu takvime uyulmaması halinde uygulanması gereken yaptırımlar Yurtiçinde Fuar

07-27/244-79

80 Düzenlenmesine Dair Usul ve Esaslar'da belirlenmiş olup bu konuda denetim yapma ve yaptırım uygulama yetkisi de TOBB'dadır.

Aynı ve/veya benzer konu/içerikli ihtisas fuarlarının aynı/yakın zamanlarda düzenlenmesi konusu ise mevcut yasal çerçeveye göre ülkemizde mümkündür. Esasen, birbirine çok yakın tarihlerde yapılan ihtisas fuarlarının bu organizasyonlardan beklenen faydanın teminini zorlaştıracığı tespiti yukarıda da izah edildiği gibi sektör için faydalı görülmemektedir. Bununla birlikte yürürlükteki mevzuata göre rekabete açık olan bu alanda birbirine yakın tarihli fuarların düzenlenmemesi gerektiğini veya düzenlenemeyeceğini söylemek Rekabet Kurulu'nun değil sektörde söz sahibi olan diğer kurum ve kuruluşlar ile sektör çalışanlarının alanında görülmektedir.

90 Konunun Rekabet Hukuku kapsamında bulunan bölümü ise aşağıda değerlendirilmektedir:

1.2.2. Şikayetçinin Gönderdiği Telefon Kayıtlarının Değerlendirilmesi

Şikayet dilekçesi ekinde yer alan 7.2.2007 ve 9.2.2007 tarihlerinde Evrensel Fuarcılık'ın ortakları (Murat İÇER ve Nadir KAYACAN) ile CNR'ın iki çalışanı arasında yapılmış telefon görüşmelerinin çözümlerinde, Evrensel Fuarcılık'ın ortaklarının daha önce CNR'da çalışmakta oldukları fakat buradan ayrıлып kendi şirketlerini kurmaları üzerine, CNR Yönetim Kurulu Başkanı Ceyda EREM'in kendilerini hedef aldığı; Moldtech'07 fuarının düzenlenmesinin sebebinin INDUSTRY'07'yi başarısızlığa uğratmak olduğu, bu nedenle yatırımlar yapıp uluslar arası bağlantılar kurulduğu ve fuarın Evrensel Fuarcılık'ın fuarından bir hafta önce olacak şekilde bir takvime bağlandığı ifadelerine yer verilmektedir. Ticari hayatın gereklilikleri ve rasyonel ekonomik politikalar yerine kişisel nedenlerle şirket politikası geliştirildiği iddiası bir hak arama gerekçesi oluşturmakla birlikte, bu tür ihtilafların 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilebilecek bir nitelik taşımadığı ortadadır. Nadir KAYACAN ile CNR çalışanı arasında geçen mezkur görüşmede, şikayete konu şirketin Uluslararası Kalıpçılar Birliği ile İstanbul'da CNR'nin düzenlediği Moldtech fuarı dışında bir ihtisas fuarına destek verilmemesi konusunda anlaşma imzaladığı ifadesi ise Kanun'un 4. maddesi kapsamında bir teşebbüs ile bir teşebbüs birliği arasında rekabeti sınırlayıcı bir anlaşma olma ihtimalini barındırmaktadır. Bu çerçevede CNR ve Evrensel Fuarcılık'ın düzenlediği fuarları destekleyen kuruluşlar incelenmiştir.

CNR fuar duyurusunda düzenlediği fuarın Uluslararası Kalıp Üreticileri Birliği (UKUB) tarafından desteklendiğini belirtmektedir. Evrensel Fuarcılık tarafından oluşturulan sitede yer alan bilgilere göre, kendilerinin düzenlediği fuarı destekleyen kuruluşlar, UKUB'un yanında İstanbul Kalıpçıları Girişim Grubu, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı, KOSGEB, Takım Tezgahları İş Adamları Dayanışma Derneği ve Makine İmalatçıları Birliği'dir.

Şikayet dilekçesinde; CNR'nin kalıp üreticilerinin kurduğu bir teşebbüs birliği olan UKUB ile UKUB'un İstanbul'da sadece CNR'nin düzenleyeceği kalıp fuarına destek verilmesi konusunda anlaşma yaptığı iddiası bulunmaktadır. Fakat Evrensel Fuarcılık'ın oluşturduğu internet sitesinde bu iddiayı çürütecek şekilde UKUB'un kendilerini de desteklediği bilgisine yer verilmiştir. Ayrıca yukarıda anılan telefon görüşmesinde Evrensel Fuarcılık yetkilisi Nadir KAYACAN tarafından da Uluslararası Kalıpçılar Birliği'nin kendilerinin düzenlediği fuarı desteklediği ifade edilmiştir. Bu durum karşısında UKUB'un iddia edildiği üzere dışlayıcı bir tavır içinde bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

Nitekim, görevli Raportör'ün UKUB Yönetim Kurulu Başkanı ile yapmış olduğu telefon görüşmesi de bu kanaati desteklemiştir. Şöyle ki söz konusu yetkili CNR ile bir "İşbirliği Protokolü" yaptıklarını, bu protokolün amacının Birlik üyelerine en iyi koşullarda fuara katılım olanağı sağlamak olduğunu, fakat üyelerin fuara katılım konusunda zorlama yapmadıklarını, zaten bu yönde bir uygulamanın kendilerine yarar sağlamayacağını, bu sebeple Evrensel Fuarçılık tarafından düzenlenecek fuara da üye şirketlerin iştirak edeceğini ifade etmiştir. UKUB Yönetim Kurulu Başkanı son olarak kendi firması olan Has Kalıp'ın CNR tarafından düzenlenecek olan Moldtech'07 Kalıp ve Kalıp Teknolojileri Fuarı'na iştirak etmeyeceğini belirtmiştir.

Söz konusu İşbirliği Protokolü'nün incelenmesi neticesinde; 5.2.2007 tarihinde UKUB ile CNR arasında akdedildiği; UKUB'un Moldtech'07 fuarının ulusal ve uluslar arası tanıtımına katkıda bulunmasına karşılık CNR'nin de UKUB'a ve UKUB üyesi şirketlere indirim ve yer seçiminde öncelik hakkı tanımakta olduğu görülmüştür. Protokolün 6. maddesine göre ise, UKUB bu fuarı desteklediği yıl içerisinde bu ve benzeri konularda İstanbul'da gerçekleşecek fuarlarını desteklemeyeceğini taahhüt etmekte, fakat özel durumlar oluşması ve UKUB'un uygun görmesi halinde başka fuarları da destekleme imkanını korumaktadır. UKUB'un "sadece CNR'nin fuarını destekleme" taahhüdü hem UKUB'un takdirine bırakılmış istisnalara tabi olacağından, hem de UKUB üyesi şirketlerin CNR'nin düzenlediği fuar dışında fuarlara katılımını engelleyecek bir mekanizma bulunmadığından ve bu tespitler yukarıda aktarılan telefon görüşmesinde de teyit edildiğinden anılan İşbirliği Protokolü'nün rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı bir nitelik taşımadığı kanaatine varılmıştır.

I.2.3. CNR'nin Fuar Alanı İşletmeciliği Pazarındaki Hakim Durumunu Fuar Organizatörlüğü Pazarında Kötüye Kullandığı İddiası

Şikayet dilekçesinde yer verilen bir diğer iddia ise CNR'nin kalıp fuarını sırf Evrensel Fuarçılık'ı zarara uğratmak amacıyla düzenlediğidir. Bu iddia, ancak CNR'nin fuar alanı işletmeciliği veya fuar organizatörlüğü pazarında hakim durumda bulunması durumunda bir önem arz etmektedir.

Esasen, CNR'nin genel olarak fuar organizatörlüğü pazarında ya da kalıp ve kalıp teknolojileri fuarı düzenleyiciliği alanında da hakim durumda bulunduğunu destekleyebilecek bir veri bulunmamaktadır. CNR'nin fuar organizatörlüğü hizmetleri alanındaki pazar payı % (...)’dir. Kalıp ve kalıp teknolojileri konusunda düzenlenen ihtisas fuarlarının ise CNR dışında Tüyp Bursa, İhlas, Evrensel Fuarçılık gibi farklı teşebbüslerce de eşit koşullarda yapılmakta olduğu ve CNR'nin bu ihtisas fuarını ilk defa organize ettiği düşünüldüğünde, hakim durumda bulunmasının mümkün olmadığı neticesine varılmıştır.

Öte yandan, CNR'nin fuar alanı işletmeciliği pazarında hakim durumda bulunsaydı dahi, mevcut incelemede bu hakimiyetini Evrensel Fuarçılık aleyhinde kötüye kullandığı söylenemeyecekti. Çünkü şikayetçi şirketçe düzenlenen fuar CNR'nin işlettiği fuar alanında değil; İDTM'nin 9 ve 10 numaralı salonlarında düzenlenmektedir. Eğer Evrensel Fuarçılık'ın düzenleyeceği fuar İDTM'nin 9 ve 10 numaralı salonları yerine CNR'nin işlettiği salonlarda yapılacak olsaydı kalıp ve kalıp teknolojileri fuarı bakımından CNR salonlarının hakim duruma yol açan işletme unsurları olup olmadığı değerlendirilirdi. Ancak mevcut durumda Evrensel Fuarçılık'ın fuarını başka bir fuar alanı işletmecisinden kiralaması nedeniyle CNR'nin fuar alanı işletmeciliğinde hakim durumda bulunup bulunmamasının bir önemi kalmamaktadır.

07-27/244-79

170 **J. SONUÇ**

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; şikayet konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun çerçevesinde önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.